

לשום ראשי-ממשלה-מייעד בישראל לא היתה

הזדמנות לחולל שינוי כמו שיש ליצחק רבין

גנרל בר-מזל

בר בדיהם, יישארו הם בשילטון כממש' לתעבר. הם יודעים שאם יצליחו לקיים את ממשלת-המעבר במשך כמה חודשים, ייחנקו סיכויי של רבין בעודם באיבם. מכאן המשומה הראשונה של רבין: להקים ממשלה חדשה, מייד, בכך דרך שהיא.

אם יוכל להקים ממשלה בעלת רוב כל-שהו — בוודאי טוב. אם לא — אין כל אסון בהקמת ממשלה שתתבסס על 58, ואפילו על 54 חברי-כנסת. די לה לזכות בהצבעה אחת בכנסת. למחרת היום תוכל להפוך לממשלת-מעבר, עד לבחירות. לזמרו של רבין, יסויעו לו בכך כמה גורמים.

כל חברי-המרכז שנטלו חלק ברצח ה' פוליטי של המנהיגים הקשישים, מוכרחים לתמוך בהקמת ממשלה חדשה מייד — כדי למנוע מן המנהיגים המודחים את האפשרות להישאר בשילטון ולנקום בהם נק' מה גוראה.

גם כמה מן הסיעות האחרות בכנסת — ל"ע, ר"צ וסיעות השמאל — צריכות לה' יות מעוניינות בסילוק ממשלת גולדה. עם הקמתה של ממשלה חדשה, יפרק רבין את המוקש הראשון ב' דרכו.

יותר. אך לכל הפיאודלים היה אינטרס אחד משותף: לשמור על שילטונם. בכואם להכתיר אחד מביניהם כקיסר, עמד לנגד עיניהם שיקול חשוב: לא היה כדאי להם להכתיר קיסר שיהיה חזק מדי. קיסר חזק יכול היה לצמצם את השררה שבידי הפיאודלים האחרים. לכן היתה הנטייה תמיד לבחור באיש שאין לו נכסים רבים מדי, ושלא יוכל להשתלט לבדו על הארץ. בכואם להמליך עליהם מלך, בחרו בני-ישראל בשעתו בשאול, שהיה שייך למישר-פחה בלתי-השבוה בשבט הקטן ביותר.

ורק דבר אחד מסוגל לעורר מיפליץ זה מריבצו: החשש שמא הוא עלול לאבד את השילטון. כי איבוד השילטון פירושו — אובדן השררה של כל אחד מחבריו, חורבן עול-מו האישי, פרנסתו, מעמדו, עצם זכותו קיומו עלי אדמות. לכן, כאשר מתעוררת סכנה כזאת, מתי עורר כל המחנה הגדול הזה כאיש אחד. אז אין בלבו חמלה או רחמים. כמו שועל במלכודת, הגודע בשיניו את רגלו הלכוד דה כדי להימלט, מוכנה המיפלגה לערוף את ראשה כדי להציל את גופה.

אשר אמרו לנפוליון שאחד מ' אלופיו המצליחים אינו אלא בר-מזל, השיב: "הבו לי גנרלים שיש להם מזל!" לגנרל יצחק רבין יש מזל. עד לפני כמה שבועות העלו רק אנשים מעטים מאד על דעתם שרבין יוכל לזכות בתפקיד ראשי-ממשלה — תפקיד השמור בישראל לסוסי-מיפלגה קשישים. עכשיו נמטר לו התפקיד על מוגש.

היו לכך הרבה גורמים, שאף על אד מהם לא היתה לו להבין שליטה כלשהי: הרצון הכללי לסלק מן השילטון את כל סידרת המנהיגים הקשישים. ש' גיוטו את ספינת-השוטים של השילטון ממילחמת ששת-הימים אל מילחמת יום-הכיפורים.

הכמיהה הכללית למישהו צעיר ורע' נן, המגלם בעצם אישיותו את חילופי-המיישרות המיוחלים, והמבטא את שאר' פה לשינוי, לרוח חדשה, לסיגנון אחר. הכוונה לקבל מנהיג מתון, שאינו נואם חוצב-להבות, אינו שופע ביטחון-עצמי ואינו מקולל בבירכת-הכאריזמה. לזמרו של יצחק רבין, הוא התי' אים כדיוק לצרכים אלה, שפסלו כימעט את המועמדים באחרים.

כך זאת לא היה רבין נבחר כמוע' מד לתפקיד, לולא היתה מיפלגתו מוכנה לכך.

אייאפשר שא התפעל מן ה' כישרון הפנפמטי של מיפלגה זו להתאים את עצמה לצרכים משתי' נים. עד כה ראינו כישרון כזה רק בכנסה הקאתולית.

הכנסייה, ירום הודה, מסתגלת לכל מצב ולכל שילטון. היא יכולה להיות שמר' רנית בארצות-הברית ומהפכנית בספרד. כזאת היא גם מפא"י, בגלגוליה השור' גים. היא רדפה עד חורמה את זב' זב' טינסקי, ואימצה לעצמה את תורתיו. היא פנתה עורף להנהגה הקולקטיבית של ה' אנשים המתונים והמיימליסטיים, מסוגם של קפלן-רמיר-שפריצק, כדי להעלות ל' גדולה את בן-גוריון, הלוחם התוקפני. היא זרקה את בן-גוריון כלימון סחוט, וביצעה בלי קושי את המעבר אל לוי אשכול. היא הפכה את גולדה מאיר לאל' לה, כשהיא זכתה בהערצת ההמון, ופנתה לה עורף כלי היסוס, כשההמון פנה גנדה. העם דורש משהו חדש, צעיר, רענן, טרי? הנה, יש! על אחת האיצטובות כפינה עומד יצחק רבין, כולו מוכן ומזומן.

רבין ובן-גוריון, שני דורות: מי ישלח בכיפה?

אלם ישום ממשלה חדשה לא תהיה לגיטימית, ומעמד ראשה לא יהיה מובטח, אם לא ייערכו בחירות חדשות ב' הקום האפשרי.

רבין לתני היום כפיאודלים שי' בחרו בו, ברוב זעום. הם העלוהו, והם יכולים להפילו. כדי לזכות ב' מעמד עצמאי משלו, עליו לקבל מנדאט ישיר מן הציבור.

רק אחרי שיהיג את מיפלגתו במערכת-בחירות ויזכה בהישג עצמאי, יוכל רבין לחולל שינוי של ממש במיפלגתו ובמדינה. רבין יכול להתפתות ולנסות להקים ממ' שלת-קבע, שתכהן שנה ומעלה. יועצי-חצר שונים ילחשו באוזנו שכדאי לו להמתין, להתבצר, להוכיח את עצמו, לפני שיתייצב למיבחן הבחירות. הם ינספו בתירוץ ה' נוח, והמפורד לגמרי, שיש להמתין לדו"ח הסופי של ועדת-אגרנט (כאילו היה קשר כלשהו בין מעשי האלופים במילחמה ה' אחרונה ובין הצורך בהנהגה מדינית חד-שה).

אזה הן עצות אחיתופל. עד לבי' חירות יהיה רבין שבוי בידי הפי' אודלים. ככנסת וכמיפלגה תיערך מידחמת-התשה, שתכתוש אותו. החידוש יישחק, התנופה תאכר, והפיאודלים ימשיכו לשדוט.

יותר מכל אדם אחר, צריך רבין להיות מעוניין בבחירות מוקדמות. עד או תהיה ממשלתו, ממשלת-ביניים בלתי-יציבה. עוד לפני הבחירות יעמוד רבין ב' מיבחן העשוי לקבוע את עתידו.

אם יצליח להקים ממשלה לאלתר, יכה' נו הכל את הרכבה האישי. גם זהו עניין של מזל. למעשה יכול רבין לאייש מחדש את כל תיקי הממשלה. לבר' גוריון, לשרת, לאשכול ולגולדה מאיר לא היתה אייפעס אפשרות כזאת.

יתכן שהשנניים הגדולים במיכנה ה' ממשלה — חיסול מישרדים והקמת משר' דים — צריכים להמתין עד אחרי הבחירות. אך הציבור כולו מוכנה בפקר' נות להרכב האישי של ממשלת רבין — הרכב שיהווה את כרי' טיפסהביקור שנו לבחירות.

בכואם להמליך עליהם ראשי-ממשלה חדש, בחרו חברי מרכז העבודה באיש שאינו שייך לשום חטיבה, ושארן מאחוריו שום כוח מגובש.

הפיאודלים של המופלגה בחרו בקיסר זה מתוך אמונה שלא יוכל לקצץ בשילטונם. הם מקווים שי' מאחורי איש החדש, המפמר את התמורה, יימשכו חיי השילטון כפי שהיו, ללא שינוי.

הו האתגר המייד העומד בפני יצחק רבין. אם הוא רוצה להביא לשינוי, עליו ליטול לידיו את היוזמה ומיד, לפיתוח אורבות סכנות רבות. הסכנה הראשונה היא מזימתם של ה' מנהיגים הקשישים, הלוחמים עתה על חייר' הם הפוליטיים, פשוטו כמשמעו. אלה רוצים למנוע בכל מחיר את עצם הקמתה של ממשלה חדשה. אם יעלה הדי'

יתכן שאין זו תכונה יפה, אבל היא יעילה מאד.

גוף המבצע את הניתוח הוא מרכז המיפלגה.

למה אפשר להשוות גוף זה, שאינו דומה לשום מועצה מיפלגתית מן הסוג המקובל בעולם? הישוו אותו לקונקלאווה של קארדיני' לים, הבוחרת באפייור חדש. אבל דוגמה זו אינה מושלמת, מפני שהקארדינלים מעטים במיספר, וכולם שווי-מעמד. המרכז דומה יותר לאחד מ' אותם מינסים של פיאודלים שי' התכנסו בימי-הביניים, כדי לבחור בקיסר.

אז התכנסו בעלי-שילטון מכל מחוזות הקיסרות ומכל רדגות המישטר: דוכסים אדיריכות ואבירים צנועים, רוונים ממר' כזו הארץ ושליטי-ספר. מערכת האינטר' סים התיחסים היתה מורכבת ומסועפת ב'

מכניזם המאפשר למיפלגת-העבו' זה להסתגל במהירות כזאת למצבים משתנים — דבר ששום מיפלגה אופוזיצ' יונית אינה מסוגלת לעשותו — קשור ב' החוקת השילטון.

מיפלגת-העבודה אינה מיפלגה ואינה מורכבת מאנשי עבודה. זהו אגודה מיקצועית של בעי' ליישררה. בעלי-שררה גדולים וקטנים, ממלכ' תיים ומקומיים, ציוניים והסתדרותיים; אנשים מכל הסוגים ומכל המינים, מכל המישורים ומכל המיגורים, שיש להם רק דבר אחד משותף: כל אחד מהם מחויב בנתח כלשהו של שררה. זהו גוף שמרני מבעוד, שהנא זעזור עים, החרד מפני שינויים. בראש עשר' הדיברות שלו מתנוססת המיצוה: "לא תעשה גלים!"